

Déli Hírlap

Megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével
Dr. VUCHETICH ENDRE
vezetésével

A Romániai
Magyar Népközösség lapja

A Timis-Torontal-i törvényszék bejegyzési száma 83
(Dos. No. 934/1938)
Dr. VARNAY ELEMÉR
felelős szerkesztő

Japán kivont karddal őrt áll

Ugy kezdődik most is, ahogyan ilyen alkalommal rendszerint történni szokott. Egy kis elégedettség az egyik részről, mely a meglegedettség hiányának érzését váltja ki a másik részen is, érzékenykedések, melyek mögött látszólag nem rejlenek mélyebben járó okok, itt is, ott is és egyszerre csak arra ébred a világ, hogy államok, melyek eddig békeségben éltek egymással, megszakítják a diplomáciai viszonyt és ettől már csak egy lépés, hogy a tényleges ellenségeskedések is megkezdődjenek.

Kína és Japán között évek óta folyik a háboru. Nem elszigetelt határc incidensek szabályoztatás az életet a Távolkeleten, hanem szabályszerű háboru folyik a kicsiny Japán és a kiterjedésre hatalmas Kína között. Kínába csaknem beletérne egész Európa területe, Japán viszont a nagy világtérképen olyan kis szinifolt, mint Törökország. Negyedszázad előtt azonban még aránytalanul kisebb volt, mint akkori ellenfele, az óriási éaári orosz birodalom és Vladivosztoktól Csuzimáig mégis a kicsi Japán győzött a nagy Oroszország fölött. Japán hatalma azóta csak növekedett. A kis sárga emberkék mindenütt jártak a Földet a Csendes óceántól az Atlanti óceánig, Tokiótól Londonig és Sidneytől Washingtonig. Mindenütt ott voltak és mindenütt megfigyelték mindent, okultak és tanultak és tapasztalataikat otthon érvényesítették Nippon érdekében. Ebben a nagy tanulási készségükben, határtalan ambíciójukban, mindent felülmúló hazaszeretetükben és a világon szinte páratlan áldozatosságukban rejlik nagy erejük.

Japán távol esik tőlünk, az elmúlt világháboruban a nyugati ántant szövetséges volt, de az európai harcokban való részvétele inkább csak jelképes volt. Ma Japán is a tegyehatalmak oldalán van és a háromhatalmi egyezményt aláíró nagyhatalmak egyike, ezzel természetesen közelebb került érdeklődési körünkhöz is. Ez az érdeklődés fokozódott, amikor Japán nemrégiben — Matsuoka volt japán külügyminiszter európai látogatása során — Moszkvában megemlékezési szerződést kötött a szovjettel. Akkor történt az, amikor még Németország és Szovjetország között — ha nem is szövetségi — baráti viszony állott fenn. A bolsevista-ellenes háboru kiterjesztésével változott a helyzet Japán részére is, de ez a változás külsőleg csak abban jutott eddig kifejezésre, hogy Matsuoka japán külügyminiszter kivált a tokiói kormányból.

A napokban történt más is. Japán és Indokína, vagy ahogyan nevezni szokták Francia India között nagyfontosságú megállapodás jött létre, mely a szokásos szövetségek köztéknél is többet jelent. Tudni kell, hogy Francia India az angolok birtokában lévő India és a szintén angolbarát Kína között békelten fekszik. A tenger felől a Japán és a tegyehatalmak irányában nem barátságos Holland India és az amerikai fenhatóság alatt álló Fülöp szigetek, továbbá az angol Ausztrália ölelik körül. Francia India és Holland India is inkább tartozik a japán élettérhez, mint bármelyik más európai nagyhatalom érdekszférájába. Mivel Anglia Amerikával együtt kinyújtotta osápjait Holland India és Indokína felé is, csak természetesen hogy Japán igyekezett érdekeit és jogait biztosítani az angolszász bekerítési tervekkel szemben. Így azután megállapodás jött létre Tokió és Páris között, mely katonai együttműködést írt elő arra az esetre, ha Indokínát bárhonnal veszély fenyegetné. A megállapodás alapján a japán csapatok már meg is kezdték a partraszállást Indokína és bizonyos hadászatiilag fontos pontokat birtokukba vettek.

Az angolszász bekerítési politika tehát itt is esődött mondott. Japán áttörte a számára kovácsolt gyűrűt és olyan pozíciókat szerzett meg, melyek esetleges fegyveres konfliktus esetén óriási előnyt biztosítanak számára. Távolos eseménynek tűnhetik számunkra, melynek nincsen jövőnkre semmi jelentősége. Azonban nem így van. Látjuk, hogy a nagy harc, melynek még nem jutottunk el döntő szakaszá-

hoz, nem egy előre megállapítható részén a világnak dől el, ahogyan Páris elfoglalása nem vetett véget a háborunak, ugy számolni kell, hogy Kiew, vagy Moszkva vagy Petrograd elfoglalása sem egyértelmű még a nagy birok befejezésével. Az egyes államok érdekkörén kívül vannak nagy világeredek is, melyeknek egyik láncszeme Japán és Amerika szembenállása. Japán biztosítékokat szerzett, ha arra kényseritenék, hogy fegyverekre bizza a döntést. Ezek a

biztosítékok adott esetben az orosz szovjet ellen is szólnak.

Ugy kezdődik most is, ahogyan már számtalan esetben kezdődött. Ezt az első lépést bizonyára követni fogják továbbiak. Hogy ki teszi meg a következő lépést ma még nem lehet tudni, de hogy a döntő lépés irányítása a háromhatalmi egyezményhez csatlakozott államok kezében van, ehhez kétség nem fér. Németország és európai szövetségesei számára már érlelődik a döntés a keleti harctéren. Japán kivont karddal őrt áll. Hogy ez a kard mikor sujt le az ellenfelekre, a legközelebbi jövő titka.

A megvert ellenség üldözése Ukrajnában tovább tart

Szomolenszk körül egyre szorosabb lesz a német gyűrű Moszkvát újra bombázták — A finnországi angol követség kémkedett a szovjetcsapatok parancsnokságának

A keleti arcvonalról szóló legújabb hivatalos jelentés még mindig nem ad részleteket a nagy csatáról, de újabb sikerekről számol be. A vezéri főhadiszálláson tegnap délelben kiadott jelentés szerint Ukrajnában a megvert ellenség üldözése tovább tart. Üldözés közben a szövetséges csapatok mélyen behatoltak az ellenséges vonalakba. Német bombázó repülőgépek tegnap újra megjelentek Moszkva fölött és számos romboló- és gyújtóbombát dobtak le fontos katonai célokra. Számos tüz és igen nagy károk keletkeztek. Ugyancsak bombázták Orel fontos vasúti csomópontot.

Orel Szovjetország egyik kormányzóágának székhelye Szomolenszk, Tula, Kurszk és Csernigov között. Orel városa püspöki székhely volt a bolsevizmus előtt, mintegy százezer lakossal, számos gyárral.

Német jelvényvel ellátott szovjet páncélos kocsik

Berlinből jelenti a Rador: A Szomolenszktól keletre elhelyezett egyik tankelhárító osztag július 29-én három tankot vett észre, amelyek az egyik magaslatról ereszkedtek le a völgybe. A páncélos kocsik a német jelvényt viselték, de a német katonáknak feltűnt a tankok szokatlan formája. Amikor a páncélos kocsik megközelíttek a német katonákat, azok felismerték, hogy a szovjet hadsereg által használt tankokkal állanak szembe. Nyomban megkezdtek a tüzelést, amelyre a tankok válaszoltak.

Néhány lövés után a tankok harc képtel-

lenné váltak és azok személyzetét a németek foglyul ejtették.

Az egyik tank parancsnoka Mihalski Petre főhadnagy kijelentette, hogy az egyik politikai biztos küldte a tankokkal felderítő utra.

SZOVJET-REPÜLŐGÉP HORVATORSZÁG FÖLÖTT

A Rador közvetíti a Stefani-ügynökség zágrábi jelentését, amely szerint egy szovjet-orosz repülőgép Banjalukától délre felderítő utat tett. Az ellenséges repülőgépet lelőtték és utasai valamennyien halálukat lelték.

A vallásos élet újraéledése Ukrajnában

A Stefani távirati ügynökség kiküldött tudósítója nagy cikkeken számol be a szovjet-katonák borzalmas pusztításairól, melyeket Bukovinában, Besszarábiában és Ukrajnában végeztek. Megható leírását adja annak, hogy miként fogadta egyik község lakossága papját, aki husz év előtt a bolsevisták elől elbujdosott és most váratlanul megjelent a faluban.

Az emberek már azt hitték, hogy papjukat régen kivégezték a bolsevisták és most annál nagyobb örömmel fogadták.

Könny csillogott valamennyi ember szemében, mikor az elvesztettnek hitt pap megtartotta első szentbeszédét. A beszédet az ifjú nemzedék is végighallgatta s hatása alatt nagyon sokan kérték megkeresztelésüket.

ANGLIA SAJNÁLKOZIK...

Az angol lapok nyilvánvalóan kormány-sugalmazásra — jelenti a N. T. I. Amszterdam-

ból — sajnálkozásuknak adnak kifejezést, hogy Anglia és Finnország között megszakadtak a diplomáciai kapcsolatok. A Daily Herald véleménye szerint Angliának érdeke, hogy a helsinki követéséget minél később osszassa fel és azt akarják elhítenni, hogy a finn kormány nem a maga jószántából szakította meg a diplomáciai viszonyt Angliával, hanem egy idegen hatalom nyomására.

Ujabb német jelentés szerint megállapítást nyert, hogy a helsinki angol követségnek rádióleadója is volt, amelynek segítségével nemcsak Londonnal, hanem az orosz szovjetcsapatok parancsnokságával is állandó összeköttetésben volt és ezt értesítette a finn csapatmozdulatokról. A Daily Herald nyíltan beismeri, most megszünt a lehetőség, hogy továbbra is olyan értékes hírszolgálatot végezzenek a szovjetnek, mint eddig.

Elméleti segítség a szovjetnek

Newyorki jelentés szerint Henry Hopkins, Roosevelt elnök személyes kiküldöttje megérkezett Moszkvába, hogy Sztalinnal tárgyaljon a hadihelyzetről. Megbeszélük azt is, hogy milyen

segítségre van szüksége Szovjetországnak és Amerika mennyiben segítheti Sztalint. Hopkins utazásával kapcsolatban Sumner Welles amerikai külügyi államtitkár kijelentette,

— mint az Associated Press jelenti — hogy ez semmi összefüggésben nincsen Amerikának Anglia számára nyújtandó segélyével.

Ujabb jelentés szerint Hopkins nyilatkozott az újságírók előtt és arról a „csodálatról” beszélt, amelyet a Szovjetunió harca keltett az Egyesült Államokban. Megemlítette azt a segítséget is, amelyet az Egyesült Államok nyújtana majd a Szovjetunióknak, anélkül azonban, hogy megemlítette volna, miből áll ez a segítség.

Füstbement orosz szovjettervek

A N. T. I. jelentése szerint a német csapatok Luck elfoglalása alkalmával birtokába jutottak az orosz felvonulási terveknek.

Ezek szerint az orosz szovjetcsapatoknak augusztus hónapban kellett volna megindítani a támadást Németország ellen.

ség. Az amerikai segítség ellenértékével kapcsolatosan feltett kérdésre válaszolva kijelentette, hogy

a fizetés nem okoz majd nehézséget Szovjetországnak számára.

A szovjetrádiók közlése szerint Hopkinsot két amerikai katonai szakértő is elkísérte Moszkvába. Valamennyien a moszkvai amerikai nagykövetség épületében laktak.

A megkaparintott tervek szerint a tizenötödik orosz szovjethadsergeknek let volna a feladata, hogy megkezdje a támadást. Minden elő volt készítve, hogy a volt lengyel területeken nyugodtan elvégezhessék a felvonulást. Még hadifoglyaltáborok is ki voltak jelölve. Mindezen tervek megvalósítását a német támadás és gyors előrenyomulása megakadályozta.

Antonescu Mihai szerint

Európa és az egész világ jövőjét a nemzeti szocializmus határozza meg

Berlinből jelenti a Rador: A Nacionális-Listische Westmark című nyugatnémetországi lap első oldalán nagy cikket szentel Románia bolsevizmus elleni harcának, majd Antonescu Mihainak a cikkiről tett kijelentéseit közli. Rámutat arra, hogy Antonescu tábornok a harc kezdete óta, katonai élen áll, Bucurestiből való távolléte idejére az államügyek vezetésével Antonescu Mihai tanárt bízta meg, akiben bizni lehet.

Antonescu Mihai az ország vezető szellemiségei között van

és már fiatalon nevet szerzett magának mint egyetemi tanár. Alapos ismerője Európa történelmének és különösen a német történelemnek. Nem áll rokoni kapcsolatban az államvezetővel, azonos nevű puzsán a véletlen összetalálkozás.

Az újságíró elmondja, hogy a helyettes miniszterelnökkel folytatott beszélgetése során ez kijelentette előtte, hogy a nemzeti-szocializmus hosszú szellemi fejlődés eredménye.

Európa és az egész világ jövőjét a nemzeti-szocializmus határozza majd meg,

mert közös nevezőre hozta a nemzeti gondolatot a szociális eszmével. Megingathatatlan hite, hogy ez meg hozza a földműves réteg problémájának megoldását, mert köztudomású, hogy nyolcvanezer képesített munkással szemben tí-

zenhárom millió földműves van Romániában. Ehhez szüksége van a nagy német nép segítségére, hogy a jövőben reáharuló feladatnak megfelelhessen.

Iparát Németországgal együttműködve kívánja kiépíteni

és elsősorban élelmiszeriparának fejlesztését akarja elérni, hogy ezen a révén értékesíthesse termékeit. Románia kész igénybe venni ehhez a munkához a német műszaki felkészültséget és gyakorlatot.

A jelenlegi háborúban a miniszterelnök-helyettes a Németországot szétdaraboló west-fáliai béke utolsó maradványának megsemmisítését látja.

Az új Európában Németországnak meg kell kapnia azt a helyet, amely történelmének és nagyságának fogva megilleti.

Kijelentette Antonescu Mihai az újságíró előtt, nem számításból jutott arra a következtetésre, hogy Románia sorsa a legszorosabban összefügg Németországgal és Románia Németországgal együtt áll vagy bukik.

Befejezésül a német újságíró idézi Antonescu Mihainak a Führer születésnapja alkalmából küldött üdvözlő táviratát, amelyben a miniszterelnök-helyettes rámutatott a német vezér és kancellár történelmi küldetésére a marxizmus és bolsevizmus megsemmisítése tekintetében. (Rador.)

megsegítésére Japán ellen, Kína úgy Angliának, mint Amerikának légi támaszpontokat bocsát rendelkezésére, továbbá ha Anglia és Japán között háborúra kerülne a sor, Kína együtt harcol Angliával, de a kínai csapatokat angol tábornok vezényli majd.

Megegyezés Kína és Anglia között

Anglia ott keresi szövetségeseit, ahol találja és nem nagyon válogatós. Az orosz szovjeturrakkal való cimborasága után senki sem csodálkozhatik azon a német jelentésen, mely szerint Anglia Kínával létesített megegyezést. Eszerint Anglia Singapurban hadianyagraktárt létesít, repülőgépgyárakat alapít Kína

A francia kormány átalakítása előtt

Franciaország képtelen egyedül megvédeni gyarmatait

Berlinből jelenti a Rador: Az egész francia sajtó, úgy a megszállt, mint a meg nem szállt területen a francia kormány átalakítását követeli. Ferlini politikai körök, anélkül, hogy állást foglalnának ebben a kérdésben, amelyet teljesen ügynek tekintenek, nagy figyelemmel kísérik a francia sajtónak ezt a törekvését. Különösen érdekesnek látják a francia politikai körök érvelését, amely szerint

a kormány átalakítása az egyetlen lehetőség arra, hogy a francia politikát az együttműködés alapjára helyezze és ezáltal lehetővé váljon a francia gyarmatok megvédelése.

A francia sajtónak a vichy kormány iránti nehezeltése az élelmezési kérdés elégtelen megoldásán és a szíriai ügy keserű tapasztalatain alapszik. A francia kormány ugyan igyekezett az élelmezési kérdéseket megoldani és ennek ér-

dekében a felelős minisztert is kicserélték, de a gyarmatügyi helyzet még mindig várja a megoldást. Indokina esetéből kifolyólag ismét meg lehetett állapítani, hogy Franciaország nem tudja egyedül megvédeni gyarmatait. Ezért követelik, hogy vonják le Szíria és Indokina esetéből a logikus következményeket, vagyis csak a háromhatalmi egyezmény államaival való szoros együttműködés tudja a francia gyarmatok megtartását biztosítani.

A francia sajtó különösen a „francia várákozás” politikáját bírálja és egy olyan kormányt követel, amely alkalmas az „együttműködésre”. Az egyik francia lap az együttműködésre alkalmas kormány megalakítását sürgetve azt írja, hogy csak olyan politikuskok jöhetnek számításba, akik Németország teljes bizalmát élvezik.

Marconi halálának negyedik évfordulójára

A világ rádióállomásai éjjel-nappal hullámmal hálózják be a földkerekséget. Zenét és előadásokat, napi híreket és tözsdejelentéseket, operákat és hangversenyeket, beszélgetéseket és nyilatkozatokat röpitenek szét. A titokzatos hullámok behatolnak minden házba, a lakott és lakatlan Föld minden zugába. Drót nélkül táviratozunk, drót nélkül telefonálunk, drót nélkül kormányozunk hajókat és repülőgépeket s nincs már messze az idő, amikor drót nélkül kiűdött filmeket élvezünk a lakásunkban. Most mikor a háború dúl, világszerte most is ez a csodálatos találmány uralkodik annak minden vonatkozásában.

A messzi óceánokon pedig éppen csodákat művel ez a bámulatos találmány, amely már százezer és százezer tengerész életét mentette meg. Elég néhány S. O. S. jelzés és máris tömegesen sietnek mindenhol szorongatott társuk segítségére a hajók, hogy hajótörés vagy más baj esetében megmentsek azt. Ugyanilyen nagy szerepe van a drótnélküli távirónak a legvégében, sőt még a magas sztratoszférában is, mindenütt megteremtve a kapcsolatot az emberek között. Ugyanígy szolgál azonban a tudományok is. A déli és északi sark felfedezése kapcsán sokat köszönhetünk a drótnélküli távirónak, ugyancsak hűsögesen szolgálja a kutatót is, amikor más területek sohasem ismert vidékeire merészkedik.

Ezek a titokzatos elektromos hullámok, amelyek már teljesen a civilizáció szolgálatába állítottunk, döntő módon átfarmálták az embert és környezetét. Ezt a korszakalkotó találmányt pedig Guglielmo Marconinak köszönhetjük, akinek most volt elhalálása negyedik évfordulója. Erdemes tehát erről az emberről megemlékezni, akiről a lángelmével párosult törhetetlen kitartás szobrárt lehetne megmintázni. Eredményekben páratlan élet volt az övé, legfeljebb Edisont lehetne vele összehasonlítani. Marconinak a találmányok egész sorát köszönhetjük, de kedvenc gondolata mindig a drótnélküli táviratozás volt.

Már bolognai egyetemi tanulmányai után szüntelen ezen a problémán töprengett a fiatal tudós. Atyja birtokán kísérletezett egyideig, majd huszonegy éves korában bejelentette Londonban első szabadalmát, a villamos hullámok felhasználásával történő drótnélküli táviratozásra. A döntő kísérlet 1897-ben történt. Marconinak sikerült a Bristol-csatornán át tizenegy kilométer távolságban távirati üzeneteket kicserélni. A világ azonban akkor figyelt fel először valójában, amikor a drótnélküli távirat először mentette meg pusztulástól egy tengeri hajó utasait. A következő évben már átrepült az Atlanti-óceán fölött az első rádiójel, a husszor egymásután leadott S betű. Most már gyorsan felszerelték Marconi berendezéseivel a kikötőket és a nagy tengerjáró hajókat, majd a flottagyakorlatokon kezdték felhasználni az új készüléket.

Marconi találmányának első felhasználása a délafrikai háborúban történt. Marconi élete nem folyt le simán s nem arathatta le azonnal a dicsőséget? Mindjárt kezdetben sokat kellett küzdenie kora elismert fizikusai ellen, akik azt állították, hogy hiába minden erőfeszítés, mert az elektromos hullámok nem követik a Föld görbületét, hanem rövid ut után a Földet elhagyva, kisugároznak a világűrbe. Marconi kitartott elgondolása mellett s be is tudta bizonyítani, hogy a rádióhullámok terjedésükben követik a Föld görbületét és így az egész földgömb körül lehetséges a rádióösszeköttetés. Marconinak azt a megállapítását is kétkedéssel fogadta a tudós világ, hogy a rádióhullámok éjszaka legalább kétszer olyan távolságra továbbbithatók, mint nappal.

A nagy tudós kitartott elvei mellett és végül is győzött merőben újszerű felfogása, amelynek most gyümölcseit élvezheti az egész emberi civilizáció és kultúra. Tehetség, akarat és mélyesélyes hit volt Marconiban, egy hit, amelyben gyönyörűen összelelték a vallás és a tudomány. A nagy tudós mint híthű katolikus, szolgálatát ismételtén XI. Pius pápa rendelkezésére bocsátotta, midőn berendezte és több ízben tökéletesítette a vatikáni rádióállomást. Marconi halálának negyedik évfordulóján, most látjuk át csak igaz szélességében, hogy mit tett ő az emberiségnek, de ugyanakkor megállapíthatjuk azt is, hogy az ő teremtő elgondolásait tovább építve, most fogják csak még tökéletesebben a fejlődést szolgálni.

Olasz lap az államvezetőről

Románia beleilleszkedett az új európai rendbe

Rómából jelenti a Rador: Terranova olasz újságíró, aki a közelmúltban hosszabb interjút készített Antonescu Mihai miniszterelnökhelyettesével, most a Tribuna hasábjain cikket írt Antonescu Ion tábornok-államvezetővel folytatott beszélgetéséről. A cikk címe: Románia újjászűtése és ebben az újságíró a többi között a következőket írja:

— Teljes határozottsággal kijelenthetem, — kezdődik a cikk, — hogy Antonescu tábornokot szereti a nép és ez annál is inkább igaz, mert bucurestii tartózkodásom és az ország többi részében tett utazásom alkalmával meggyőződtem, milyen bizalommal, lelkesedéssel s tisztelettel ejtik ki nevét,

Előszörösen most, amikor Románia a tengelyhatalmak mellett szent háborújának győzedelmeseményeit éli. Antonescu tábornok képviseli a szta Romániát, mentesen azoktól a dicstelen befolyásoktól, amelyek olyan kinosan ismertté tették nevét külföldön. Antonescu tábornok képviseli a nyugodt Romániát, mely végre megálalta önmagát.

Az újságíró ezután megemlékezik azokról az erőfeszítésekről, amelyeket az államvezető négy nemzetvédelmi miniszter korában a hadsereg érdekében tett.

Neki köszönhető, hogy a bolsevizmus veszélye megszűnt azokban az ország-részekben, amelyek most visszatértek az anyaországhoz.

Rámutatott a cikkíró arra, hogy a moldovai arcvonal főparancsnoki tisztségén kívül, amely rengeteg energiát vesz igénybe, Antonescu tábornok nem hanyagolja el az ország életfontosságú érdekeit sem és ez utóbbi munkájában lényeges támogatást kap Antonescu

Mihaitól. A cikk ezután az államvezetővel folytatott beszélgetést írja le:

— A világ — mondotta az államvezető — végre kezdi megváltoztatni téves felfogását a román népről. Ezt a népet eddig elhanyagolták, a felülről jövő példa pedig olyan volt, hogy a külföld olyanok révén ismerte a román népet, akik nem tiltkoztak vissza igazi lelkiületét

Uralomrajutásomkor válságos, mondhatni tragikus helyzetet örököltem. A román nép azonban megérezte, hogy az általa régen óhajtott útra vezetik, követett, megkönnyítette küldetésemet és így lehetett elérni ezeket az eredményeket. Alkalmam volt személyesen megmondani az Önök nagy Ducejának, hogy az egészséges és életrevaló román nép latin eredetű és ebben a szellemben egyedül és igazi örösnagyjának Rómát tekintti

— Nem politikai számításból, hanem az érzelmek magától jövő indulatától azonosította magát Románia a tengelyhatalmakkal, Európa fiatal népeihez kötötte sorsát. Néhány hónappal ezelőtt kijelentettem, hogy nemcsak mint román, de mint katona is, egyet mondhatok: Örökre a tengellyel! Az események igazolták. Románia teljesen beilleszkedett az új európai rendbe,

kül- és belpolitikájában pedig ugyanazokat az elveket vallja, amelyeket kormányzásom kezdetén hirdettem: Jog, munka és rend a nemzeti munka minden terén. A jövő nagy küldetését tartogat számunkra és biztos vagyok, hogy latin szívóssággal megfelelünk ennek. Azzal a szívóssággal, amelynek segítségével az átélte évszázadok során átvészeltünk minden súlyos eseményt.

Japán mindenre felkészült

Erik a távolkeleti helyzet — Japán bombák megsértették a kínai amerikai követség épületét és megrongáltak egy amerikai ágyunaszádót

Távolkeleten a helyzet érik. Egyelőre még gazdasági téren folyik a hadakozás és Anglia meg Amerika mindent elkövet, hogy Japánt elvágja a nyersanyag forrásaitól. Japán azonban mindenre felkészült. Indokínában csapatokat szállított partra, — amint már jelentettük — de ezután is

mindent megtesz, hogy az események ne ériék készületlenül.

Erre vall Konoye herceg japán miniszterelnök nyilatkozata is, amint azt a Rador a N. T. I. tokiói jelentése alapján továbbítja. Tokióban a kormány kebelében megalakult az összes nemzeti erőket mozgósító albizottság, melynek teljes felében Konoye miniszterelnök nagyobb beszédben mutatót reá a súlyos feladatokra, amelyek megoldásra várnak. Kijelentette többek között, hogy a bizottságnak minél gyorsabban meg kell mindent tennie, hogy

az ország az összes eshetőségekre felkészült legyen.

Azon véleményének adott kifejezést, hogy Európa a német-szovjetorosz háború kitörésével teljesen új helyzet elé került, amely hatását Japánban is éreztetni fogja. Mivel a helyzet állandóan új és újabb kérdéseket vet fel színre, minden japánnak készen kell lennie arra, hogy minden követelménynek megfelelhessen. A kormány mindent elkövet, hogy feladatát a nemzet teljesíthesse.

ANGLIA RÉGEN KÉSZÜLT JAPÁN ELLEN

Ezt bizonyítja Eden angol külügyminiszter nyilatkozata, melyet a londoni parlament színe előtt tett a távolkeleti helyzettel kapcsolatban. Beszámolt azokról a gazdasági rendszabályokról, melyeket Japán ellen életbe léptettek úgy Anglia, mint a vele szövetséges hatalmak. Bejelentette,

az angol hajóhad parancsot kapott, hogy ellenőrizze a Japánba irányuló bevittet.

Anglia már régen beszüntette Japán számára a benzinszállítást és a Tokió és Vichy között léte-

sült megegyezés óta az összes petróleumvállalatok, melyek angol ellenőrzés alatt állanak, egyetlen liter benzint sem szállítanak Japán részére. Ugyancsak megakadályozták a benzinszállítást az amerikai vagy hollandindiai ellenőrzés alatt álló petróleumvállalatoktól is.

AMERIKAI TILTAKOZÁS TOKIÓBAN

A N. T. I.-nak a Rador által közvetített washingtoni jelentése szerint Sumner Welles amerikai külügyi államtitkár megerősítette, hogy az amerikai kormány erőlyesen tiltakozott Tokióban, mert egy Csungking ellen irányuló japán bombatámadás alkalmával néhány bomba az ottani amerikai követség palotája közelében esett le, egyik bomba pedig könnyebb sérüléseket okozott egy amerikai ágyunaszádon. Ezzel kapcsolatban a Radornak a Havas-OFI francia távirati ügynökség által továbbított jelentése azt mondja, hogy a japán repülőknél szerdán Csungking ellen intézett támadása alkalmával az amerikai követség palotája megsérült és ugyancsak könnyebb sérüléseket szenvedett a Tutuila nevű amerikai ágyunaszád is.

AZ ANGOL KÖVET TÁRGYALASAI

Tokióból jelenti a N. T. I. a Radoron keresztül, hogy Sir Robert Craigie tokiói angol nagykövet szerdán délután felkereste Toyoda tenger-nagy japán külügyminisztert, akivel egy félórán át tanácskozott. A megbeszélések tárgya Japán és Anglia viszonyának alakulása volt a legutóbbi eseményekkel kapcsolatban.

THÁJFÖLD SEMLEGES MARAD

A NTI jelentése szerint Thájföld, vagy mint régebben nevezték, Sziám, helyettes miniszterelnöke kijelentette, hogy hazájának álláspontja a Japán és Franciaország között Indokína megvédése érdekében kötött megállapodás ellenére is változatlan marad. Thájföld minden körülmények között megőrzi semlegességét.

INDOKINA JAPÁN PARANCSNOKA

Tokióból jelenti a Rador: A francia Indokínába küldött japán csapatok főparancsnokává Showiro tábornokot nevezték ki. A japán-

nagyvezérkar közli, hogy a japán csapatok július 28-án megkezdett partraszállása, a francia hatóságok közreműködésével, az előzetesen elkészített tervek szerint továbbra is tart.

A NTI fokvárosi jelentése szerint a dél-afrikai kormány elrendelte az ott horgonyzó nagy japán személyszállító gőzös lefoglalását. A hajón többszáz japán készült visszatérni hazájába. Ezeknek a sorsa most teljesen bizonytalan lett.

Súlyos német légi támadás Anglia ellen

Berlin: Nyolc angol repülőgépet támadást kísérelt meg szerdán délután német terület ellen. A német vadászgépek szembeszállottak a támadókkal s rövid légi harc után öt ellenséges gépet lelőttek. A lelőtt angol gépek a tengerbe zuhantak. Ezek a gépek egy angol gépet lelőttek, de ennek lezuhanását nem tudták megfigyelni.

A német hivatalos jelentés kiegészítéseként a NTI megállapítja, hogy a La Manche csatorna fölött a hó 23-án és 24-én lezajlott légi csatában az angolok nyolcvannégy repülőgépet vesztettek. Tegnap újabb támadást igyekeztek vezetni Nyugatnémetország ellen, de harminc három gép elvesztése után kénytelenek voltak visszafordulni. Ezek a gépek egy az Északi-tengeren tartózkodó angol repülőgép-anyahajóról szálltak fel.

Megtorlasként a német repülők tegnap újra felkeresték Angliát és súlyos károkat okoztak hadipari üzemekben. Az angol sajtó is beismerte, hogy a legutolsó német támadás rendkívül heves volt. Az angoloknak az a hiédelme, hogy a keleti harctér eseményei elvonják Nyugatról az összes erőket, téves volt. A németek olyan felkészültséggel rendelkeznek, amely lehetővé teszi számukra, hogy mindkét fronton keményen harcoljanak.

FORUM ARAD

nyáron is nagyfilmeket játszik. Telefon 20-10 Városunk egyedüli jól szellőztetett, kellemesen hűvös terme.

Ma először!

Egy filmdráma, amely arany betűvel lesz megörökítve a film történetében! A XX. század leghatalmasabb német filmalkotása! A valencei filmversenyt győztese!

A postamester

A. S. PUSKIN hasonnevű novellája filmer, a főszerepben:

Heinrich George - Hilde Krahl

Müsonon kívül a legújabb O. N. C. háborús és 514 sz. UFA hradók. Előadások: 5, 7-15 és 9-30-kor.

Mi van a Belmonte-eset mögött?

Diplomáciai botrány, melyből Rooseveltt hasznot akar huzni Okirathamisítás az angolszász propaganda eszközei között
Bolivia az Egyesült Államok szekerét tolja

Washington a délamerikai államok politikai és gazdasági leigázásán fáradozik

A nemzetközi politikai életben egyre növekvő figyelemmel kísérik a washingtoni kormány beavatkozását a délamerikai államok, — különösképp pedig Argentína, Paraguay és Bolivia — ügyeibe. Az Egyesült Államok délamerikai aknamunkájára jellemző a bolíviai kormány tengelyellenes magatartása, melynek kifejlődése a nemzetközi sajtóban a „Belmonte-eset” néven vált széles körben ismeretessé.

A dolog ott kezdődött, hogy a la pazi német követ, a bolíviai kormány magatartása miatt eltávozik állomáshelyéről. A bolíviai kormány — nyilvánvalóan washingtoni bujtogatásra — azt a vádat emelte Wendler német kö-

vet ellen, hogy nemzeti-szocialista forradalmat készít elő — Bolíviában.

Mindezt a bolíviai kormány oly minősíthetetlen, diplomáciai történelmében szokatlan módon közölte a német követtel, hogy az visszakérte megbízólevelét és eltávozott Bolíviából.

A bolíviai kormány berlini katonai attaséjának, Belmonte őrnagynak a la pazi német követhez írt állítólagos levelére hivatkozott, melyből kitűnik, hogy a bolíviai őrnagy és a német követ összeesküvést készített elő, a nemzeti-szocialista forradalom bolíviai uralomra jutása érdekében. Ezt a levelet egy „idegen hatalom” juttatta volna el a bolíviai kormányhoz.

Belmonte őrnagy leleplezi az utóbbi évtizedek egyik legbotrányosabb diplomáciai hazugságát

Mindebből egy szó sem igaz. Belmonte őrnagy ugyanis Berlinben a német követ és a külföldi sajtó képviselői előtt kijelentette, hogy:

1. Sohasem írt ilyen levelet,
2. Tiszti és emberi becsületszávára tagadja, hogy ilyen levelet vagy bármi más közlést küldött volna a la pazi német követnek s ennél fogva
3. a szóbanforgó levél közönséges hamisítvány: bizonyos titkos politikai szervezetek műve, amelyek ellentéteket akarnak szítani Bolívia és Németország között.
4. „Hazája érdekében s annak megakadályozása céljából, hogy a bolíviai kormány hamis tájékoztatás alapján járjon el” — Belmonte őrnagy kormány előtt is a leghatározottabb formában megcáfolta, hogy ő lenne a levél vagy bármi más közlés szerzője.

Belmonte őrnagy tehát hazafias érzéséről vezetve mindent elkövetett az angolszász aknamunka leleplezése érdekében.

A német kormány hivatalos jegyzékben világitotta meg a Belmonte-esetet s leszógezte, hogy

1. A bolíviai kormány nem vette figyelembe sem a német kormány erre vonatkozó jegyzékét, sem a német követ felvilágosításait. Nem vette figyelembe az apostoli nuncius és más németbarát diplomata tárgyilagos közbenjárását s

visztautasította a valódi tényállás elfogadását.

2. Ráadásul a bolíviai kormány a hamis levelet a nyilvánosság előtt szellőztette, aminek magyarázata minden bizonnyal az, hogy
 3. az Egyesült Államok minden eszközt megragadnak a délamerikai államok és Németország viszonyának elmérgesítésére.
 4. A Wilhelmstrassen mitsem tudnak a bolíviai forradalmi előkészületek tervéről.
 5. Belmonte bolíviai őrnagy a világ közvéleménye előtt tisztázta a kérdést.
- Ezzel kapcsolatban a Berliner Nachtausgabe azt írja, hogy

a bolíviai kormány vagy tudatosan használta a hamis okmányt, vagy pedig félrevezették.

A Deutsche Allgemeine Zeitung megállapítja, hogy Északamerika rágalomhadjáratot indít azok ellen, akik nem akarnak reá hallgatni: „Belmonte őrnagy mint bolíviai és mint hazafi, nem tűrhette már azt a lealázó látványt, melyet hazája nyújt és

szembeszállt azokkal a mesterkedésekkel, melyek révén a jenki és zsidók a délamerikai államokat a Wall Street közönséges gyarmataivá akarják le-süllyeszteni”.

Amikor Sumner Welles helyettes államtitkár hallgat — valami nincs egészen rendjén

Beletartozik a Belmonte-eset fejleményeibe az a hallatlan diplomáciai botrány is, mely az argentinai kormány lefoglalta a buenos-airesi német követség futárküldeményét:

a már mozgásban lévő Lima—Buenos-Aires között közlekedő repülőgépről az argentinai képviselőház szakértői bizottságának rendeletére a három, diplomáciai pecséttel ellátott zsákot ledobták a repülőgépről és a parlament-be vitték.

A német kormány erélyes tiltakozására — amint a Rador iroda jelenti — a küldeményt később visszaadták a követségi futárnak. Ez az eset is bizonyítja, hogy Washington mindenképpen azon fáradozik, hogy Németországtól elhidegítse a délamerikai államokat.

EGYMILLIÓ NÉMET KATONA DELAMERIKÁBAN — A LEGUJABB AMERIKAI KOHOLMÁNY

Ezt már a washingtoni körök is beismerik. Sumner Welles helyettes amerikai külügyi ál-

lamtitkár nem hajlandó a Belmonte-esettel kapcsolatosan állást foglalni.

Amikor Sumner Welles hallgat, — valami nincs egészen rendjén.

Dies szenátor ráadásul kijelentette, hogy a német futárküldemény szokatlan módon történt elkobzása az ugynevezett argentinai szakértőbizottság és a Dies-bizottság közös megegyezése alapján történt.

Maga az a tény, hogy Dies amerikai szenátor ma arról beszél, hogy Dél-amerikában egymillió német katona tartózkodik, eléggé bizonyítja bizonyos amerikai politikások felelőtlenségét.

Német körökben rámutatnak arra, hogy ez éppen úgy bizonyítja az Egyesült Államok dél-amerikai imperialista politikáját, mint Clark szenátor kérése, aki emellett kardoskodik, hogy Washington ellenőrizze az egész délamerikai földrészt.

Amerika ellenőrzi az angol üzemek tevékenységét

Churchill és Eden beszédeiből hasonlóképp kitűnik, hogy a washingtoni kormány az amerikai szállítmányok mirefordítását, sőt az angol üzemek tevékenységét is ellenőrzi, és ennek következtében — hangoztatják Berlinben —

Angli. szuverenitása amányosan csökken az angol—amerikai együttműködés kimélyülésével.

Németország közölte a délamerikai álla-

mokkal, hogy oly bizonyítékok birtokában van, melyekből kétséget kizáró módon megállapítható, hogy az USA törekvései Délamerikában légi és tengeri támaszpontok biztosítására irányulnak,

melyek megszerzése révén Rooseveltt a délamerikai államok gazdasági leigázását igyekszik megvalósítani.

HIREK

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Timisoara, I. Bratianu-tér 3.

Telefon: 28—10.

Aradi szerkesztő: Babuczay György

Eminescu-utca 8. Telefon 17—11.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Belföldön házhoz való kézbesítéssel együtt havonta 80.— lei, negyedévre 240.— lei, félévre 460.— lei és egész évre 900.— lei. Magyarországon havonta 4.— pengő, negyedévre 12.— pengő, félévre 24.— pengő és egész évre 48.— pengő.

Hatóságoknak, közhataloknak és közüzemeknek, gyáraknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak a rendes előfizetési díj kétszerese.

Nők a villamoson

Nem tudnánk iródott a cím: nők a villamoson. Hiszen a villamos vasut kocsijaiban a nő éppen annyira megszokott jelenség, akár a férfi. Itt azonban két, illetve három nőről van szó. Ez a három nő villamoson utazott és főszereplői voltak az alábbi epizódnak.

Kezdetben két nő ült a sok között egymás mellett a villamoson. Nem is csinosak, hanem nagyon szépek. Ruházatuk divatos, drága anyagból készült. Beszélgettek. Miről? Cselédekről, konyhai nehézségekről, varrószalóknakról. A harmadik hölgy később szállott fel az egyik megállónál és egyenesen a kocsi belsejébe igyekezett. A két előző azonnal megpillantotta és hangos örömmel fogadta:

— Szervusz, Böske! Gyere ide!

— Csókollak, Bösém! Új hozzánk!

És maguk között szorítottak helyet neki. Ez a harmadik hölgy ugyancsak nagyon elegáns volt, de szépségben nem mérkőzhetett két barátinjével. Sőt! Rutaacska volt szegényke, de a szemek okosságát, szellemességét árult el. Ezt bizonyította különben beszéde is. A terepere ugyanabban a mederben folyt, amelyben előbb, amikor csak ketten vettek részt benne.

Vagy öt percig utaztak együtt. A színháznál a harmadik nő kifelé tartott a kocsiból és már majdnem az ajtóban volt, amikor két társója közül az egyik utánaszólt:

— Böske! Jaj, nehogy elfelejtsem! Olyan gyönyörű vagy, mint egy földön járó tündér!

Mikor aztán a villamos tovább haladt, ugyanez a hölgy odafordult barátójához, akivel kezdetől fogva utazott:

— Muszáj volt ezt utánakiáltani. Ugyse mondja neki senki soha, hogy szép!

— Igaz van, — bólintott a másik, — jól tetted, hogy megvigasztaltad a csunyaságáért!

Aztán folytatták az előbbi eszmecserét ruhákról és egyebekről.

Elregéltük ezt a kis jelenetet minden megjegyzés nélkül az olvasónak és tetszésére bízunk, hogy a dologról megalkossa a maga véleményét.

HAFIZ ETNEKIR.

— A romanizálási minisztérium új elnöke. A romanizálási és telepítési minisztériumban a központi romanizálási hivatal új elnökévé Stanca Octavian dr.-t nevezték ki. Az új elnök erdélyi származású és kiváló ismerője a gazdasági viszonyoknak.

— A hadsereg részére adományozott összegek — mint a Rador jelenti — elérik immár a 14 millió 186.532 leit.

— Ujna megkezdte működését a cernautii és chisinaui vasuti felügyelőség. A CFR vezető igazgatósága Mageriu Nicolae mérnököt, az aradi kerületi forgalmi felügyelőség helyettes felügyelőjét a chisinaui felügyelőség élére állította. Helyettesül Grosescu Ioant, a brasovi felügyelőség helyettes felügyelőjét nevezték ki. A cernautii forgalmi felügyelőséghez Vulpe Tiberiu felügyelőnek és Preda Gheorghet helyettes felügyelőnek kinevezte.

— Nevelő értéke lesz az új francia alkotmánynak. Párisból jelenti a NIT, hogy Barthelemy francia igazságügyminiszter a Petit Parisien munkatársa előtt ismertette az új francia alkotmány alapelveit. A francia állam egyedüli alkotmányozó szerve jelenleg Pétain tábornagy. A most készülő alkotmány meghatározza a társadalom alapját, mert a táboragynak az a véleménye, hogy az alkotmánynak nevelő értékkel kell bírnia. A munka, jog és kötelesség lesz egyidőben. Az új alkotmány erősebb teszi majd a francia birodalmat, mert az 1875. évi alkotmánytól eltérően, említés történik a gyarmatokról is.

A Magyar Nőegylet közleménye

A timisoarai gyermekotthon vezetésége közli:

Szívesen áll a nagyközönség rendelkezésére, hogy az érdeklődők a gyermekotthont megtekinthessék. Hogy az otthonban végzett munka ne zavartassék, úgy határozott, hogy a látogatási napok minden héten hétfőn és csütörtökön délután négy és hat óra között legyenek. A gyermekotthon kizárólag ezeken a napokon tekinthető meg.

— **UJ BANKJEGYEKET BOCSÁT KI A NEMZETI BANK.** Bucarestből jelentik, hogy a hivatalos lapban megjelent rendeletörvény felhatalmazza a Nemzeti Bankot egy, két, öt és huszlejes bankjegyek kibocsátására. Az egylejes bankjegyekből harmincötmillió, a két lejesekből százharmincötmillió, az ötlejesekből százhetvenmillió, a huszlejesekből kétszázötvenmillió és a százlejesekből négyszázötvenmillió lei értékű kibocsátás történik. A papír-bankjegyek forgalmi értéke az új ermék kibocsátásáig érvényes és ezekkel elsősorban az Észak-Bucovina és Bessarabiája területén viszszavont rubelbankjegyeket helyettesítik.

— **Nyilvános megintésben részesült a Porunca Vremii, Bucurestiből jelentik:** A központi sajtóellenőrző szolgálat közlése szerint a sajtóellenőrzési rendelkezések figyelmen kívül hagyása miatt a Porunca Vremii című napilap nyilvános megintésben részesült.

— **Ismét huszonnégyezer tonna angol hajótér vezet el.** Berlinből jelenti a Rador, hogy a német tengeralattjárók folytatták az Atlanti óceánon szétlőtt hajókaraván üldözését és ennek során újabb huszonnégyezer tonna hajótérrel súlyesztettek el. Ezzel ebből az angol karavánból százezer tonna pusztult el.

— **Ujabb német tiltakozás a buenos-airesi német követség futárküldemény lefoglalása miatt.** Megirtuk, hogy az argentinai kormány lefoglalta a buenos-airesi német követség futár küldeményét. Ezzel kapcsolatban — a Rador jelentése szerint — a német követség újabb tiltakozó jegyzéket intézett. Ebben kéri a követség az argentinai kormányt, hogy vizsgáltsa felül a futárküldemény pecsétjeit és állapítsa meg, hiányzik-e valami a küldeményből. Ezen kívül mutassák be azt az iratot, amelyet találtak, mert az az irat kétségtelenül hamis és úgy csempésztek be a többi közé. Végül kérte a német követség, büntessék meg mindazokat a személyeket, akik a futárküldemény eltüntetésénél közreműködtek.

— **Amerika uralma alá hajítja Délamerikát.** Newyorki jelentés szerint északamerikai repülő katonai repülőiskolák vezetését. A polgári repülés eddig is az Egyesült Államok utasításai szerint működött. A NTI szerint ez újabb lépése Rooseveltnek Délamerika meghódítására.

— **Afrikában tovább folyik a harc.** Az olasz főhadiszállás tegnapi jelentése szerint Tobruknál páncélkocsik által támogatott ellenes különítményeket futamítottak meg, míg német repülőgépek az erődítmény berendezéseit bombázták. Német és olasz repülőgépek a kirendelt partok mentén elsüllyesztettek egy ellenséges kőolajszállító hajót. Kelet-Afrikában Gondar környékén a feketeingesek és gyarmati csapatok merész támadással kirohanást intéztek az angol állások ellen. Heves ellenállás dacára az olaszok súlyos veszteségeket okoztak az ellenségnek. Az utóbbi napokban az angolok Gondar lakónegyedét bombázták, a támadásoknak nem volt áldozata. Az ellenségnek Cagliari ellen intézett támadását a légháritó tüzéség visszaverte, a támadásnak mindössze egy áldozata van.

— **Ujabb nagy német sikerek a Keleti fronton.** Berlinből jelenti a Rador, hogy a Smo lenszk körzetében lefolyt csatában a német légihaderő huszonhét ágyút, valamint harminchárom tankot pusztított el július 30-án. A szovjet szállítmányok elleni támadás során negyven gépkocsit semmisített meg. Ezen a napon Kiewtől délre is több ellenséges szállító oszlopot és vasúti vonalat bombáztak nagy sikerrel. Az északi frontszakaszon a német csapatok befejezték a szovjet hadosztályok bekerítését. Hét hőséviszta hadosztály megtizedelt maradványát megsemmisítették. A német csapatok több ezer hadifoglyot ejtettek, a hadiszákmány között ötven ágyú, huszonhárom tank cíen ágyú két légháritó üteg és hatvanhét gépfegyver is van. Hetvennyolc gépkocsi, számos tank, hét légháritó üteg megsemmisült.

Holland-India beszüntette a Japánba irányuló kőolajszállítást

Tokióból jelenti a Rador: A holland-indiai kormány egyik képviselője megállapította, hogy gyakorlati szempontból lehetetlen a Japánba irányuló kőolajszállítás, amíg Japán részről nem mutatkozik más fizetési lehetőség. A két ország közötti árucseréforgalomban előállított különbséget ugyanis Japán eddig amerikai dollárban fizette, ami most a japán javaknak

az Egyesült Államokban történt zárolása miatt nem lehetséges.

A Stefani iroda úgy értesül Filadelfiából, hogy a japánellenes gazdasági zárlat következtében a gothami selyemgyár kénytelen volt működését beszüntetni, Több ezer munkás munkanélküli lett.

— **Timisoarai gépjárműtulajdonosok figyelmébe.** A timisoarai kivetési pénzügyigazgatóság közli, hogy a pénzügyminisztérium rendelkezése értelmében a jármű üvegellenzőjére kell erősíteni az adó kifizetését igazoló nyugtát. A kifüggesztésre kerülő nyomtatványokat a közvetett adóellenőrök, míg az ehhez szükséges keretet a pénzügyigazgatóság gépjárműosztálya osztja ki. Valamennyi gépjárműtulajdonosnak legkésőbb augusztus 15-ig be kell szereznie az ellenőrző lapot. Azokat a gépjárműtulajdonosokat, akiket ezen határidőn túl ellenőrző lap nélkül találunk, megbüntetik.

— **Uj francia konzulok Romániában.** Vichyből jelentik, hogy a francia hivatalos lapban megjelent külügyminiszeri rendelkezés értelmében Raymond Gustave bucurestii főkonzult, míg Fabre Joseph bucurestii alkonzult lett. A bucurestii francia követség titkárát is kicserélték.

— **A bányási adóhivatalok új beosztása.** A pénzügyminisztérium rendelete értelmében a bányási adóhivataloknál a következő változások történtek: A fibisi adókirendeltséget Seceani községbe helyezték át. Fibis községet a lipovai adóhivatalhoz csatolták. Voiteg község a detai adóhivatalhoz fog tartozni, míg Manastur és Sangeorge községet a gataiai adóhivatalhoz csatolták.

— **A szabálytalanul kiállított utazási engedélyek ügyében közöltük, hogy Szabó szállodaportás szintén szerepelt játszott az ügyben és ezért letartóztatták.** Szabó István — mint értesülünk — nem egy timisoarai szálloda portása, hanem csak szállodai alkalmazott.

— **Éjszakai támadás.** Ispas Toma timisoarai, Fröbl-utcai lakost éjszaka az utcán egy ismeretlen egyén megtámadta és eltörte a ballabát. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **A délamerikai esendélet tovább folyik.** Quitoból jelenti a Rador: Egy perui hadihajó bombázta Puerto Bolivart és ezzel megszegte azt az egyezményt, amellyel a határincidens kérdését akarták lezárni. Július 29-ről 30-ra virradó éjszaka perui repülőgépek rőpcédulákat szórtak le Guayaquil városára és ezekben a rőpcédulákban felszólították a város lakosságát, hogy lázadjanak fel az equatori kormány ellen.

— **A szovjet diplomáciai udvarlássága.** Ankarából jelenti az NTI, hogy a moszkvai finn követség teljes személyzete még mindig orosz területen van a török határ közelében. A finn követség tagjait a szovjet nem engedte tovább utazni és amint a finn követ egyik távirati jelentése mondja valóságosan foglyok, mert a szovjet hatóságok egy vasúti kocsiában tartják őket fogva. Három hét óta a legnagyobb nélkülözéseknek vannak kitéve. A követ és a személyzet több tagja megbetegedett, de sem orvos, sem orvosi szerek nem állanak rendelkezésre úgy, hogy állapotuk súlyos.

— **Az importált cigaretták, szivarok és dohány új ára.** A minisztertanács jóváhagyta a dohányjövődék igazgatósága által az importált dohányfajták és készítmények számára megállapított új árakat. Ezek a cigarettafajtáknál a következők: Camell, Lucky Stryke és Chesterfield darabja tizenkét leiről husz leire emelkedett. A Gold Flake darabja az eddigi tíz lei helyett, tizennyolc leibe kerül. Gitanes Maryland hét lei helyett tíz leibe, Gitanes Caporal Doux hat lei helyett tíz leibe, Nellas Nr. 1 az eddigi hat lei helyett tíz leibe, a Hunter és Old Navy cigaretták darabja hat lei helyett tíz leibe kerülnek, a Balto öt leiről nyolcra emelkedett, a Gauloises Caporal Doux és az Elegantes Maryland pedig öt leiről ugyancsak nyolc leire emelkedett. A szivarok ára a következők: Veni-Vidi-Vici darabja ötven lei helyett nyolcvan leibe, az Uncle High Life ötven lei helyett nyolcvan leibe kerül. Emelték a külföldről importált pipadohányol árát is.

— **Hőhullám Görögországban.** A Rador athéni jelentése szerint Görögországot hőhullám borította el. Szalonikiben negyvenkét Celsius fok meleget észleltek.

— **A timisoarai háztulajdonosok képviselőket kérnek a városi tanácsban.** A timisoarai háztulajdonosok egyesülete távirattal fordult a minisztériumhoz és azt a kívánságát fejezte ki, hogy a háztulajdonosok képviselőit küldhesse a városi tanácsba. A háztulajdon Timisoarán tíz milliárd lei értékkel a legnagyobb tökélet jelenti és a háztulajdonosok ezzel indokolják, hogy érdekeiket a városi tanácsban is megvédhessék.

— **Keitel vezértábornagy fia elesett.** Berlini jelentés szerint az orosz harc téren elesett Keitel Hans György, Keitel vezértábornagy, a német hadsereg főparancsnokának fia. A fiatal Keitel egyik tüzérezredben teljesített szolgálatot.

— **A Vöröskereszt Egyesület jótékonycélú előadása Timisoarban.** A Vöröskereszt Egyesület timisoarai fiókja a clujai Román Opera balettkárának és Marcu Ionel balettmester növendékeinek közreműködésével augusztus 3-án délután félhat órakor a Városi Színházban művészi táncelőadást rendez, amelyen román nemzeti, klasszikus, plasztikus és jellemzők kerülnek előadásra. A Vöröskereszt Egyesület ezután is felhívja a város közönségét, hogy minél nagyobb számban vegyenek részt ezen a művészi eseménynek szánított előadáson és ezáltal is támogassák a Vöröskereszt Egyesület hazafias munkásságát. A helyárak 400 és 20 lei között változnak. Jegyek a színházi pénztárnál kaphatók.

— **Szombaton újabb légvédelmi szírenapróba lesz Timisoarban** délelőtt tíz és tizenkét óra között, de ez csupán azt a célt szolgálja, hogy a szírenák működése technikai szempontból ellenőrizhető legyen. A közönség tehát nyugodtan járhat munkája után és nem köteles felkeresni a légvédelmi fedezékeket. A jövőben a szírenák külön figyelmeztetés nélkül csak akkor szólalnak majd meg, ha valóban veszély van.

— **Timisoarai tanulók kosztadójának figyelmébe.** A timisoarai középiskolák igazgatói elhatározták, hogy az 1941–42 iskolai évben csak azok részére engedélyezik a diákok ellátását, akik erre névleges előzetes engedélyt kapnak. A középiskolák igazgatói ezért kéri az érdekelteket, hogy erre vonatkozó szándékukat legkésőbb augusztus 10-ig jelentsék be. Tüntessék fel pontos lakáscímüket, a felvehető diákok számát és az elhelyezési körülményeket.

— **Timisoarai anyakönyvi hírek.** A timisoarai anyakönyvi hivatalban a következő születéseket jelentették be: Kírer Ferenc képeged Helmut nevű fia, Cincu Joan vasúti alkalmazott Joan nevű fia, Lemneanu Alexandru Constantin nevű fia, Bach László ékszerész Elfrida nevű leánya, Lakatos Imre vízvezeték szerelő Jolán nevű leánya, Grünberger Dávid kereskedő Márton nevű fia, Buzulica Gheorghe tanár Dan nevű fia, Kendrella Kálmán mérésároosság Juliana nevű leánya, Neumann Gábor bőripari segéd Judit nevű leánya. Meghaltak: Anitas Petru 34 éves egészségügyi alkalmazott a járványkórházban, Fehér József 17 éves gyárj munkás.

— **Adományok.** A timisoarai dr. Kakuk csecsemővédő és napközi gyermekotthon javára újabb az alábbi adományok érkeztek. Vidéki magyarok barackot és tojást, Kazyné élelmiszereket, Szeiler Róbert baracklevárt és ruhaneműt, Wolf- és Szilly-család egy ponyvát, Hladik fakereskedő barackot, Bild testvérek 100 leit, Sch, B. 500 leit, Ifjabb Puhala Sándor adománya háromezer leit értékben, P. M. (Oravita) 500 lei, M. N. 100 lei, Tornyai A. (Topolovat) 2000 lei, G. M. játékszerek és papírszalvéta.

— **Árzsorona miatt letartóztatták a fővárosi husiparosok egyesületének elnökét és titkárát.** Bucurestiből jelentik, hogy az ügyésség letartóztatta Mihai Stan Colonele mézároost. Megállapították, hogy a hentesmester, aki évek óta titkára volt a fővárosi husiparosok egyesületének, a maximális árnál drágábban árulta a húst és szalonmát. Érdekessége az ügynek, hogy a tettenérés alkalmával jelen volt Bratescu Gogu hente, is aki a husiparosok egyesületének elnöki tiszttségét viseli.

— **NEM LESZNEK ÁTHERYEZÉSEK A TANTÉSTÜLETBEN.** A nemzetnevelési miniszter rendeletét adott ki, melynek értelmében a rendkívüli viszonyokra való tekintettel, az idei tanévben nem lesznek a tantestületben sem átlételezések, sem pedig rangsorba való besorozások. Így elmaradnak a véglegesítések is. Ugyancsak törvényrendelet jelent meg, melynek értelmében a múlt év október havában az álláshalmozásra vonatkozó törvényrendelet rendelkezései, amennyiben azok a tanügyi személyzetre vonatkoznak, hatályon kívül helyeztetnek.

— **Haditudósítók indulása a frontra.** A Rador berlini jelentése szerint tegnap fogadtatás volt a berlini finn követéségen azoknak az újságíróknak tiszteletére, akik haditudósítói minőségben a frontra indultak. A finn követ szerencsés utat kívánt a haditudósítóknak és rövid beszédben reámutatott azokra az okokra, melyek Finnországot a Szovjetország elleni háborúba kényszerítették.

— **A francia papoknak tilos a politizálás.** A NTI párisi jelentése szerint a versaillesi püspök pásztorlevelet intézett papságához és abban megtiltja nekik, hogy politikai kérdéseket tárgyaljanak és általában beleavatkozzanak a politikába. Ugyancsak tilos politikai pártok vagy politikuskok kérésére istentiszteleteket tartani.

— **Egyházi áthelyezések.** A devai ferenc-rendi kolostorból P. Stöckl Richardot a hunedoaramegyei Orastieba helyezték át míg P. Samuel Mediasra került. Helyükbe Pater Rufin és Pater Dezső kerültek a hunedoarai teológiáról. Devara helyezték át Pater Bellarminot is, aki eddig Sibiuban volt.

— **A Dunából kifogott holttest.** Jelentettük nemrégiben, hogy Stirbu Marioara turnuseverini diákleány a Dunában való fürdés közben a vízbe fulladt. Holttestét most találták meg mintegy harminc kilométerre Turnuseverintől, ahol a Dunára kivetette a partra.

— **Lugojon tilos élelmiszerek utcai árusítása.** Hidu Ian lugoji alezredes-polgármester rendeletét adott ki, melynek értelmében a város területén tilos utcai árusoknak élelmiszereket árusítani. Erre a rendszabályra az adott okot, hogy az utcai árusok visszaéltek a közönség bizalmával és a hatósági árakat messze túlhaladó áron adták el árujukat.

— **Országos vásár Devan.** Augusztus 1. 2. és 3. napján országos vásár lesz Devan. Az első két napon állatvásárt, míg a harmadik napon kirakodó vásárt tartanak.

— **Német kiállítások a háború alatt.** A német kultúra és német gazdaság népszerűsítésére alakult intézet a háború következtében eddig kissé megnehezített működését, aktuális német kiállítások rendezése céljából, most ismét nagymértékben felvette. Az idei év első felében máris 15 kiállítást rendezett, amelyek több, mint 500 ezer látogatóval dicsekedhettek. Jelenleg 40 további kiállítás tervében és rendezésén dolgozik. Ezek legnagyobb részét már augusztus folyamán lebonyolítják. Legújabbban már olyan tervek is alakultak ki, melyek mint háborúutáni feladatokat rendkívül nagyjelentőségű tervekkel foglalkoznak.

— **A Mures újabb áldozata.** Dévai tudósítónk jelenti, hogy Juhász Gábor huszonhárom éves aradi illetőségű fiatalember Devan a Muresban fürdött és közben a vízbe fulladt. Holttestét Balata községnél fogták ki a vízből és a devai kórház halottas kamrájába szállították.

Ügyeletes gyógyszertárak

Pénteken, augusztus elsején Timisoaran a következő gyógyszertárak tartanak éjszakai szolgálatot: Belvárosban a Götz gyógyszertár, Gyárvárosban a Schul gyógyszertár, Erzsébetvárosban a Keller gyógyszertár, Józsefvárosban a Csillag gyógyszertár, Mehalában a Corvin és Fratelian a Panajoth gyógyszertár. Aradon az ügyeletes gyógyszertárak a következők: Danciu (a nagykórházzal szemben), Vojtek (Regina Maria-ut és Moise Nicoara-utca sarok), Berger (Saguna-ut és General Coanda-utca sarok) és Bernáth (az állomással szemben.)

Fordításokat

magyarból németre és németből magyarra, irodalmi és szakműveket vállalok. Timisoara a III, Strada Rusu Sirianu 2 szám

SPORTESEMÉNYEK

A tenisz százszázalékos sportéletéke

A kívülálló szemében, akiknek még talán sohasem volt teniszütő a kezükben és akik ismereteiket úgy szerezték, hogy alkalmilag pár percig teniszezőket néztek egy városi pályán mellett,

a teniszezés nem számít sportnak és ettől az előítéletől nem tudnak szabadulni. Ez is valami? — kérdezik. Kettlen dobálják egymásnak a labdát és miután leginkább férfi és nő áll szemben, valószínűleg ez a legfontosabb, hogy szép szemekkel nézzenek egymásra. Az „NS-Sport” ezeknek a tévhitűeknek így válaszol:

— Kedves barátunk légy óvatos. Általán már valamikor a tenispályán? Ha nem, akkor hallgass és figyelj a következő megtörtént esetre. Egy teniszegyesület egy klubházat építtetett magának. Az építők munkásoknak az építkezés alatt elegendő idejük volt arra, hogy a teniszezőket figyeljék és saját izomerejük tudatában, bizony nem fukarkodtak a gyönyörű megfigyelésekkel, amelyekkel ezt a „gyermekjátékot” kísérték. A klubház felavató ünnepségén azután a klubtagok rábeszéltek a munkásokat, hogy játszanak ők is, amin azok kapva kaptak. Felöltöztették őket, ütőket és labdákat adtak nekik és játszani kezdtek, hogy hogyan, azt mindenki élénken elképzelheti. Nem tartott sokáig, amíg megismerték, hogy

bizony, nem olyan könnyű a tenisz, mint azt elképzelték és jobban tették volna, ha hallgatnának.

Igy járnak azok is, akiket az a látszólagos könnyedség, amivel a teniszézők játszanak, megtéveszt és ezt a sportágat lebecsülik. A teniszt általában ügyességi sportnak mondják és megelépetéssel veszik, ha annak a küzdelmi értékét emelik ki. Senkise nem tagadja ugyan, hogy vannak, akik a teniszt szórakozásból és inkább a klubélet kedvéért üzik. Ilyenek alapján azonban nem lehet ítéletet mondani, amint nem lehet az öklölvívókat verkedőkkel, az evezősöket gondolázókkal és a siverszenyzőket a hóban forgoló dívatbábuokkal összehasonlítani. A tenisz egy igazabb megítélést kíván, mert félremagyarázások még ma is azt a látszatot keltik, hogy a

Tekesport

HALASZTÁST SZENVED A KÖZÉPDÖNTŐ LEJÁTSZÁSA

A vasárnapra tervezett kerületi bajnoki középdöntő mérkőzések a timisoari kerület késedelmeskedése következtében nem kerültek lejátszásra. A timisoari egyesületek ugyanis még a selejtezőknél tartanak és bár e héten hétköznapokon is bonyolítanak le mérkőzéseket, nem látszik valószínűnek, hogy vasárnapig ezt befejezhessék és a győztest a kerületi bajnokság negyedik résztvevőjeként beállíthassák. A kerület tanácsa hétfői ülésén elhatározta, hogy módot ad a timisoari körzetnek a játékok befejezésére és felszólítja, hogy a hátralévő mérkőzéseket a jövő hét középdöntő lejátszva, a győztest augusztus tizedikére a középdöntőre rendelkezésre bocsássa.

Az aradi tekekerület a hazafias kötelesség szolgálatában elhatározta, hogy a besszarabiai harcokban elesettek hátramaradtjainak segélyezésére siet. Ez akciónak eredményeként a kerület egyesületeinek gyűjtése 6500 leit eredményezett, melyet a szövetséghez juttattak, mely az illetékes hatóságokhoz fogja beküldeni. Ugyanezen célt szolgálja az Infratirea szombat és vasárnap, a Transilvania-pályán rendezésre kerülő egyéni és hatos csapatversenye, melyen a nemes célra való tekintettel, valamennyi aradi tekező résztvesz, hogy tehetségéhez képest gyarapítsa a hazafias célt szolgáló összeget.

A Gutenberg gazdagon díjazott egyéni és hatos csapatversenye is nagy érdeklődésre tart hat számot. A verseny a Fortuna-pályán szombaton este kezdődik és vasárnap este 9 órakor, a rádobásokban ér véget. Az egyéni verseny hat legjobbját mintegy 6000 lei értékű tiszteletdíjazásban részesül, de gazdag és minden csapatagnak kijutó, a hatos csapatverseny díjazása is, melyet a három legjobb csapat tagjai nyernek

tenisz egy „előkelő” sport és szégyen a mai időkben fehérbe öltözve teniszütővel szaladgálni. Pedig itt is érvényes az a jelszó, hogy „A közönségnek szolgálunk akkor is, ha játszani lát szunk.”

A tenisz egy olyan sport, amely teljes értékű testi kiképzést és egész embert kíván. Ezen megállapítást példákkal is alá lehet támasztani. Egy maraton-futó előre kijelölt pályán kétésfél—három órát fut. Egy bajnoki teniszküzdlemben nem ritkaság, hogy a versenyző több mint három órát is küzd. Eközben a teniszező nem fut egyenletesen, hanem mindig vannak rövid, de heves rajtok, hirtelen megállások, miközben a testsúlypontja minduntalan változik. Ezek mind olyan részletek, amelyek a legnagyobb próbára teszik a szívét és a tüdőt, de az izomzatot is. Továbbá a teniszzjátékos nem csak szalad, hanem üt is, még pedig nagy erővel, hiszen egy 100 kilométeres sebességgel érkező labdát kell ugyanolyan sebességgel visszavágni, még pedig minden helyzetből és a test, valamint a kar különböző tartásával.

A futás és ütés a teniszben szép, de mitsem ér a szellemi erő nélkül, amely ezeket a testi erőfeszítéseket irányítja.

Eppen ez az, ami a teniszsport értékét még jobban emeli. Hatalmas testi erőfeszítés megfeszített szellemi munkával párosítva teszi a teniszsportot az egyéniség kifejtésére terén rendkívül értékesé. Milyen összpontosított figyelem szükséges ebben a játékban, többek között olyankor, amikor három órás küzdelem után a játék még mindig egyformán áll, a verseny még csak néhány labdán mulik és a játszma állása 5:5, 6:6, 8:8 anélkül, hogy döntés történjen, ami ugyancsak nem ritka eset.

Ilyenkor a végső erőfeszítés lathatvése dönti el a sikert.

Aki pedig még ezek után sem ismeri el a tenisz százszázalékos sportértékét, azt vigyük magunkkal egy nagy bajnoki küzdelemre és az ott látottak minden bizonnyal meggyőzik — feltéve, hogy ilyen mérkőzésre a mai nagy labdahányban sor kerülhet

A Prieteni házi verseny rendezésével tölti ki türesen maradt vasárnapját, melynek kezdete d. e. 10 órakor van. A házi verseny a kerületi bajnokság döntőjére és az őszi városbajnokságra kiállítandó csapat kijelölését célozza.

Sport hírek mindenfelől

Tuominen a kitünő finn hosszútávfutó hősi halált halt a hazájának felszabadításáért és az európai kultúra megmentéséért folytatott gigaszí harcban. Tuominen aránylag kevés ideig versenyzett, ezalatt különösen az 5000 m.-en ért el figyelemreméltó eredményeket. Világviszonylatban is legjobb eredményét 10.000 m.-en érte el 30:07.6 nagyszerű idővel. A legendássá vált finn atléták egyik nagy alakja követte vele elődeinek dicső példáját a házaszeretet és áldozat utján.

A magyar labdarugó NB őszi fordulójának mérkőzéseit augusztus 1-én sorsolják ki.

Az olasz görög-római stilusú birkozó bajnokok a következők, sulycsoportok szerinti sorrendben: Liverini, Radni, Barsari, Reseloschi, Pazzigati, Silvestri és Donati.

A magyar NB I. és NB II. csapatai kötelesek okleveles edzőt artani. Az NB III. egyesületek edzőinek egyelőre nem kell oklevéllel rendelkezniük, de be kell lépniük az Edzők Testületébe.

A milánói olasz—magyar kerékpáros versenyen a magyar csapat összeállítása ez lesz: Pelyvási, Karakán, Nagy, Eles és Kovács.

A magyar NB I. összes csapatainak ősztől kezdve csupán füvesített pályán szabad játszaniok. Amelyik csapatnak nincs füves pályája, annak más ilyen előírásos pályán lehet bajnoki mérkőzéseit megrendezni, de tavaszi a saját pályáját is füvesítenniük kell.

KÖZGAZDASÁG

A közszükségleti cikkekkel való ellátás megszervezése a vállalatok alkalmazottainál

A közszükségleti cikkekkel való ellátás és ezen ellátás megszervezése érdekében a közmunkaügyi minisztérium felszólítja az összes előrendű élelmiszereket árusító, továbbá a ruhaműveket és cipőféléket készítő gyárakat és ipari üzemeket, valamint ipari műhelyek tulajdonosait — legyen az üzem köztulajdonban vagy magántulajdonban — hogy meggyenylőre belül adjanak be kimutatást a közmunkaügyi minisztérium tanulmányi és statisztikai hivatalához és abban tüntessék fel a következő adatokat:

1. Az üzem vagy vállalat pontos nevét és egy a központi üzemnek, mint az esetleges fiókoknak pontos címét.
2. Az összes alkalmazottak pontos számát, és pedig egy a tisztviselőket, mint a szakmunkásokat és az inasokét.
3. Azon családtagok pontos számát, akiknek eltartásáról az alkalmazott gondoskodik.
4. Gyakorlati tanácsokat és javaslatokat az illető üzem alkalmazottainak ellátására az elsőrendű közszükségleti cikkekkel.

Tilos nyersgumit cipőkészítésre használni Öt napon belül be kell jelenteni a készleteket

A közellátási államtitkárság most kiadott rendelete további intézkedésig megtiltotta a nyers guminak cipők készítésére történő felhasználását. A rendelkezés kötelezővé teszi mindazok az ipari vállalatok, üzemek és műhelyek számára, amelyek a nyers gumit cipőkészítésre használják, hogy a rendelkezésnek a hivatalos lapban történt megjelenésétől számított

lamtitkárság rendelete a nemzetvédelmi minisztérium részére zárolja, amelynek előzetes engedélye nélkül a készletek birtoklói nem idegeníthetik el, nem dolgozhatják fel és semmiféle más módon nem használhatják.

A hadfelszerelési államtitkárság szükség esetén intézkedhet abban a tekintetben, hogy a gumikészleteket a hadseregnek dolgozó gyárak között oly módon osszák fel, hogy a gyártási előirányzatban ne történjen fennakadás.

A zárolt nyersgumi árát az államtitkárság a következőképpen állapította meg: A számlaszerinti vételi összeghez hozzászámítandó a tiz százalékos kereskedői haszon, a törvényes bélyeg- és egyéb illetékek.

öt napon belül bejelentésük a rendelkezésükre álló készleteket.

A bejelentést a nemzetvédelmi minisztérium hadfelszerelési államtitkárságának hadiipari ügyosztályához kell eljuttatni.

A bejelentett gumikészletet a közellátási áll-

A VÁLLALATOK NEM FIZETIK MÁR A KÉT ÉVRELEKES ILLETÉKEKET A KERESKEDELMI KAMARÁKNAK A VELEMÉNYEZÉSÉRT. A Radior bucurestii hivatalos jelentése szerint megváltoztatták az 1941. évi február 24-én megjelent 410. számú rendeletét, mely a kereskedelem gyakorlásának megszervezésére vonatkozik. A redefelvető törvény értelmében ugyanis a részvénytársaságok, a betéti társaságok és korlátolt felelősségű társaságok alapszabályokban történő változás alkalmával az illetékes kereskedelmi kamarák véleményezésére volt szükség és ezen véleményezésért a tőke két ezreléke volt befizetendő a kamarák pénztárába. Mivel ezt a véleményezést a nemzetgazdasági minisztérium adja, a jövőben a két ezrelékes illetéket már nem kell fizetni.

Külföldi résztvevők a német vásárokon. A német keleti vásáron, amelyet augusztus 17-e és 20-a között fognak Königsbergben megtartani és amelyen a német faipar, az idevágó gépipar, valamint a német erdőgazdaság nagyszabású oktató kiállításal fog résztvenni, az északi nemzetek megint teljes számban ott lesznek. Finnország a háború ellenére is hatalmas anyag fog fölvonulni. A finn külkereskedelmi szövetség kollektív kiállítással fog Königsbergben a beföldi vendékek, valamint a külföldi államok képviselőinek kedveskedni. A brazilai kormány máris elhatározta, hogy az augusztus 31-e és szeptember 4-e között megtartandó lipcei őszi mintavásáron ismét kollektív kiállítással fog résztvenni. Norvégek is szépszámmal fogják az idei lipcei őszi vásárt felkeresni és kiállításra kerülő anyagukkal akarnak bizonyítani tenni arról, hogy a háborús viszonyok ellenére a számottevő termelőképeséget képviselnek. Nyel mindenkor készek a háborús Európa gazdasági erejét növelni.

Kétszázszemélyes autóbussz. A világ legnagyobb társasgépkocsiját most helyezte üzembe a római közúti vasúti társaság. A gépkocsin kétszáz személy fér el és villanyerő hajtja.

Üzemanyagkorlátozás Bulgáriában. A készletek csökkenése következtében a bolgár nemzetgazdasági minisztérium kötelező módon előírta a benzinkészletek bejelentését. A bejelentési kötelezettség vonatkozik a külföldről behozott mennyiségekre is. A rendelkezés értelmében a jövőben csak a közmunkaügyi minisztérium rendelkezésére álló tehérgépkocsik, társasgépkocsik, bérgepkocsik, állami és községi gépkocsik, a diplomáciai testület és az orvosok gépkocsijai, valamint a hadsereg gépjárművei jutnak üzemanyaghoz.

A kicsinyben való benzinárúsítás módja. A nemzetgazdasági minisztérium elrendelte, hogy a jövőben a kicsinybeni benzinellátást közvetlenül a lerakatokban felszerelt önműködő szivattyú utján kell végezni. Tilos a hordókból és tartályokból árusítani a benzint.

Szengázmotoros gépkocsik Németországban. Az üzemanyagmegtakarítás érdekében indított akció nyomán Németországban jelenleg száznyolcvanezer gázzal hajtott gépkocsi van üzemben, ami évi hátszázötvenezer tonna benzinmegtakarítást jelent.

BEHOZATALI ÁRUK FEKBÉRE. A nemzetgazdasági minisztérium megállapította, hogy számos importőr az országba érkezett áruk kiváltására nem teszi meg a szükséges alakíságot a vámnál. Ennek következtében bizonyos cikkekben hiány lépett fel. Ezért a minisztérium utasította a vámhatalóságokat hogy az áruk megérkezésétől számított tizenegyedik naptól kezdve a rendes fekbérelteték tizszerezését számítsák. Ha a tizenötödik napon túl sem váltja ki az importőr, az árut, a fekbérelteték huszaszorosát kell fizetnie.

Hivatalos devizárfolyamok. (Az első szám a vétel, a második az eladást jelenti): Szabadforgalmu devizák (90 százalékos felárral): Dollár 187.60—195, svájci frank 43.55—45.26. Kliring devizák: Drachma 1.21—1.22 dinár 2.898—3.05, német márka 59—60, szlovák korona (38 százalékos felárral) 4.68—4.77, pengő 26.50—27, dán korona 30—30, finn márka 2.50—2.50, török font 92—92, lira 9.50—9.50, francia frank (38 százalékos felárral): 3.22—3.34, Font devizák (90 százalékos felárral): Angol font 757.44—787.26, egyiptomi font 776.91—807.50, palesztinai font 760.29—790.21.

Határidő napló

AUGUSZTUS 3:

Ervényüket veszítik az 1940 április 1-én kibocsátott kétszázalékos nemzetvédelmi illeték-bélyegyek. A bélyegeknek négyszázalékos kibocsátásura történő becserelését a pénzügyigazgatóságok intézik.

AUGUSZTUS 4:

A nyersgumit cipőkészítésre használó iparvállalatok készleteikről jelentést kötelesek tenni a nemzetvédelmi minisztérium hadfelszerelési államtitkárságának hadiipari ügyosztályához.

AUGUSZTUS 10:

Kertészeti forgalmi adója havonta eddig a napig kifizetendő.

HAZAK ELADASA
FOLDEK VÉTELE
SZÖLOK CSERÉJE
MALMOK minden árfokozatban
TELKEK HATSCHER ügynőkség
ARAD, BUL. CAROL 17 (volt 46) Telefon 16-95

AUGUSZTUS 11:

Azok a vállalatok, amelyeknek 1940 október 5. utáni keltezésű igazolás van a birtokukban arról, hogy a kérdéses vállalatnál nem működött románosítási kormánybiztos, ellenőrző felügyelő vagy különleges kormánybiztos, ezeket az igazolásokat eddig a napig tartoznak eljuttatni a románosítási és telepítési államtitkársághoz.

AUGUSZTUS 15:

Vállalatok, társulatok, alapítványok és intézmények két példányban kiállított kimutatást kell felterjeszzenek a központi románosítási hivatalhoz Feltüntetendő az 1940 november 1-i és 1941 augusztus 1-i fizetési táblázaton szereplő alkalmazottak neve, iskolai végzettsége, népi hovatartozandósága és fizetése. Zsidó alkalmazottaknál külön feltüntetendő az esetleges mellérendelt román alkalmazott neve és az intézkedést jóváhagyó rendelkezés száma.

Rádión

PÉNTEK, augusztus 1.

Bucuresti: 6: Indulók, hírek, hangverseny. 12: Zenekari hangverseny. 13: Hírek. 13.15: A hangverseny folytatása. 13.50: Német nyelvű hírek. 14: Rádióhíradó. 14.30: Katonaóra. 15.30: A sebesültek órája. 17.30: Hírek. 17.45: Előadás. 18: Román—német katonaaóra. 19.50: Német nyelvű hírek. 20: Rádióhíradó.

Rövidhullámu román adó. 23: Német nyelvű adás, hanglemek. 23.20: Olasz nyelvű adás, hanglemek. 23.40: Francia nyelvű adás, hanglemek. 24: Angol nyelvű adás, hanglemek.

Budapest I. 6.40: Ebresztő, torna, hírek, hanglemek. 10: Hírek. 10.20: A házasság és az orvos (felolvasás). 10.45: Különös sirteliratok (felolvasás). 12.10: A Rádió Zenekara. 12.40: Hírek. 13.30: Katonazene. 14.30: Hírek. 15.20: Énekszámok zongorakísérettel (Dohnányi, Kodály, Bartók). 15.40: Mit főzzünk? 15.55: Énekszámok zongorakísérettel (Richard Strauss-dalok). 16.15: Afganisztán (felolvasás). 16.45: Hírek. 17.15: Solymossy Lajos jazz-zongoraszámjai. 18: Farkas Jenő cigányzenekara. 19: Hírek. 19.20: A bayreuthi ünnepi játékok műsorából (Wagner: A bolygó hollandi.) 21.40: Hírek. 22.10: Székesfővárosi zenekar. 23: Idegen nyelvű hírek. 23.25: Mursi Elek cigányzenekara. 24: Hírek.

Budapest II. nem közvetít műsört.

SZOMBAT, augusztus 2.

Bucuresti: 6: Indulók, hírek, hangverseny. 12: Déli hangverseny. 13: Hírek. 13.15: A hangverseny folytatása. 13.50: Német nyelvű hírek. 14: Rádióhíradó. 14.30: Katonaóra. 15.30: A sebesültek órája. 17.30: Hírek. 17.45: Előadás. 18: Kolumbusz Kristóf, spanyol zene. 19: Társadalmi szemle. 19.50: Német nyelvű hírek. 20: Rádióhíradó.

Rövidhullámu adó. 23: Német nyelvű adás, hanglemek. 23.20: Olasz nyelvű adás, hanglemek. 23.40: Francia nyelvű adás, hanglemek. 24: Angol nyelvű adás, hanglemek.

Budapest I. 6.40: Ebresztő, torna, hírek, hanglemek. 10: Hírek. 10.20: Istanbul (felolvasás). 10.45: Mit nézzünk meg? 12.10: Rendőrzenekar. 12.40: Hírek. 13.30: Hanglemek. 14.30: Hírek. 15.20: Veres Károly cigányzenekara. 16.10: Ifjúsági rádió. 16.45: Hírek. 17.15: Vadállatok a papyrus-sásban (felolvasás). 17.45: Kiss Ferenc szalonzenekara. 18.30: A felszabadult Baltikum (felolvasás). 19: Hírek. 19.20 Rossini: Tolvaj szarka, nyitány (hangl.) 19.30: Inne-onnan (hangfelvétel). 20.10: Dankó Pista hegedűje (hangjáték). 21.40: Hírek. 22.10: Gáspár Lajos cigányzenekara. 23: Idegen nyelvű hírek. 23.25: Táncclemek. 24: Hírek.

Budapest II nem közvetít műsört.

Mozi

MOZIK MŰSORA

Timisoara n: pénteken, aug. 1-én a mozik műsora a következő: A poll o: Indiszkrécio, Capitol: A svéd csalogány, Thalia: Tavasz ébredése. Corso: Mr. Motto vesélyben.

Aradon a mozik műsora a következő: Forum: A postamester. Corso: Cirkusz.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az apróhirdetések díja előre fizetendő

Az apróhirdetések eredménye minden körülmények között gyors és biztos. **ÁLLÁSTKERESÉS** rovatban szavanként egy leu, legkisebb apróhirdetés tíz lei. **Vastag** betűvel szavanként kettő lei, legkisebb apróhirdetés húsz lei. Minden más rovatban legkisebb apró hirdetés 15 szög 20 lei, minden további szó 1 leu. **Vastag** betűvel legkisebb apróhirdetés 15 szög 30 lei, minden további szó kettő lei, Jelge és „Cim a kiadóban”-hirdetések után öt lei pótdíj fizetendő. **Apróhirdetéseket felvesz I. kerületben:** Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata Bratianu 3. Tel.: 28-10. **II. kerületben:** Hayer-tözsde, Str. 3 August 17. — Popovici trafik, Piata Badea Cártan 8. — Kardos trafik, Piata Traian (Szerb templom mellett). — Grosz trafik Calea Dorobantilor 2. **III. kerületben:** Flauder trafik Piata Lahovari. **IV. kerületben:** Grozescu trafik, Pia ta Küttl. — Nogrády trafik (Corso mozi mellett.) — Vass trafik, Piata Dragalina 6. Telefon 45-06. — Wittek trafik, Bulev. Regele Carol 54. — Colicoia trafik (volt Gálgóczy), Str. Bratianu 15/a. Tel. 45-13. — Apróhirdetéseket Aradon felvesz Rudolf Mosse hirdetési irodája (Str. Eminescu 8. Telefon 17-11.)

Alkalmazás

Rendes tiszta bejárónő a délelőtti órára felvétetik. Jelentkezni Timisoara II., Str. Petre Tegle 1, ajtó 3. (4605)

Soffírt keresek azonnali belépésre. Bottyán Gyula, Biled, jud. Timis. (1845)

Mindenest keres azonnali belépésre Dóczy tanszergyár, Ronati, Str. Marinescu 15. (3035)

Mindenes leány azonnalra felvétetik, Arad, Str. Saguna 3 (Gyermekórház mellett). (1900)

Perfekt szobalány éves bizonyítványral, ugyanott bejáró takarítónő délelőtti órákra kerestetik. Cim a timisoarai kiadóban. (1862)

Keresztény magyar család keres megbízható, rendszerető mindenes szakácsnőt, jó bizonyítványokkal. Timisoara, II., Str. Prota Traila 11/a. szám, új ház. (1863)

KERESÉK SZORGALMAS hentessegédet kolbász készítésre havi fizetés 4-5 ezer lei. Cim Wagner Károly, Pancioia, Arad-m.

Keresek mindenes főzőnőt. Hallamassék, Arad, Bulev. Regele Ferdinand 15, emelet. (3067)

Fiatallista bejáró takarítónő délelőtti felvétetik. Arad, Bul. Carol 3, földszint. (3064)

Főzni tudó bejárónőt keresek két személyhez. Cim: Arad, Caragiale 12. szám. (3053)

Kisállattenyésztéshez bejáró béresfiút, vagy leányt keresek. Arad Str. Banul Maracine 11/a. (3066)

Butorasztalossegédeket azonnali belépésre keresek. Cim Dittrich Arad, Str. Cantacuzino 38. (3044)

Allást keres

Irodakisasszony állást keres, esetleg nyári szabadságokat helyettesít, gyermek mellé is megy. Cimeket a timisoarai kiadóba kéré. (4830)

Nádszékekét befón olcsón egy vak. Timisoara, II., Str. Barbu Delavrancea 28. Wilverth. (4358)

Gyorsíró, perfekt német, román, magyar levelező állást keres. Vállal óralevelezést, megy napszámra helyettesíteni koncentráltakat. Az ajánlatokat „Irodai munkaerő” jellegre a timisoarai kiadóba kérem. (1867)

Mindenes szakácsnő azonnalra állást keres. Popovitsné, Timisoara, Str. Samuil Micu 24. (4921)

Lakás

Szép butorozott szoba villában egyedülálló szolid személy részére kiadó. Megtekinthető d. u. 4 óráig. Cim a timisoarai kiadóban. (4810)

Lakótársnőt keres magányos intelligens nő, Timisoara, III., Str. Rusu Sirianu 42. (1866)

Garconlakást tea-konyhával, fürdőszobával szeptember 1-re keresek. Cimeket „Egyedül” jellegre a timisoarai kiadóba kérék. (1846)

Különbejáró butorozott szoba fürdőszobahasználattal 1-2 személynek, esetleg teljes ellátással augusztus 1-re kiadó. Timisoara IV., Mircea Voda 3. (4389)

Brasovi lakás. Modern minden komforttal kiállított 4-szobás lakás nagy terrasszal, leg.obb központi fekvés, gyönyörű kilátással, elköltözés miatt azonnal kiadó. Felvilágosítást ad: Carol Roth, Brasov, Str. Gheorghe Baritiu 12. (1861)

Adás-vétel

Varrógép, jó állapotban lévő, megvételre kerestetik. Cimeket a timisoarai kiadóba kérék. (4811)

Komplett fehér háló ruganyos betéttel és egy fél barna hálószoba eladó. Gaál, Timisoara, Str. Eroilor dela Tisa 27. (4822)

Jégszekerények, varrógépek, irodaberendezések, irógépek, hálószobák, ebédők, matracok, ottománok, kerti butorok, Thonet-székek olcsón eladók. Megvételre keresünk kombinált szobát, ebédőt és teljes lakberendezést. Timisoara IV., Piata Küttl 2, az udvarban. (3081)

MIELŐTT VENNE VAGY ELADNA külföldi vagy belföldi perzsát, antik butort, márkás porellánt, ezüst dísz tárgyat, műtárgyat, festményt, szobrot, Wertheimkasszát, irógépet, könyvritkaságot, linoleumot, irodaberendezést — forduljon bizalommal az „AR-TA” bizományi üzlethez, Arad, Strada Alexandri 5. (3060)

Használt, de jó állapotban lévő stráfocsi eladó. Timisoara III., Str. Ariadna 14. (4701)

Vas enyvezőbakot megvételre keres Dóczy tanszergyár, Ronati, Str. Marinescu 15. (3086)

Eladó 3x2 perzsa mintájú argamam szőnyeg. Arad, Bul. Carol 18, emelet 4. (3061)

Hat hetes angol fajmalacok (14 drb.) eladók. Timisoara, V., Str. Cernauti 27. (4920)

Sarok-bázhely házzal, kerttel és gyümölcsfákkal, gyárnak is megfelelő, eladó. Timisoara, IV., Calea Sagului 44. szám, a villamos megállónál. (1864)

Varrógép, teljesen jókarban, eladó. Cim: Rudolf Mosse, Arad, Str. Eminescu 8. (3058)

Olmot veszünk minden mennyiségben
Tipografia „Munca”
Timisoara I., Strada Lenau 4

Modern mély gyermekkosci megvételre kerestetik. Timisoara IV., Strada Fröbl 16, Csányi. (4829)

Eladó 170 drb moldovai juh és 20 drb angol sertés 5 és fél hónapos. Cim: Julia Victor, Arad, Bul. Reg. Maria 21. (3050)

Makulatura kapható a Déli Hírlap kiadóhivatalában, Timisoara. (4500)

Vennék diófurnirossal modern hálószobát. Cimeket a timisoarai kiadó bérek. (4831)

Fényképészeti műterem elsördendű vendőkörrel Hunedoarai és Alba-Iulianai eladó vagy bérbeadó. Foto Bach, Alba-Iulia. (3076)

Terelő pulik fajtiszták, 3 hónaposok, eladók. Zelensky uradalom, Utyinis, Arad megye. (3056)

Figyelem! Jégszekerények, recamierek, kasszák, íróasztalok, irógépek, varrógépek, kombinált szobák, ebédők, egyes butordarabok új és használt állapotban, óriási választékban legolcsóbban kaphatók. Keleti és belföldi szőnyegek nagy választékban! Vesszünk teljes lakásberendezéseket, szőnyegeket, ezüstöt, nemes porcellánt. Tempo bizományi üzlet, Arad, Fischer Eliz-palota. Telefon 19-75 sz. (3059)

Paizsander-ebből, keresztthurossal mahagoni zongora eladó. Roth, Arad, Str. Cuza Voda 5. (3067)

Különféle

Keresek Timisoara környékén egy kisebb gazdasági célokra berendezett farmot, földdel és épületekkel. Információt ad dr. Ioan Subtire, Timisoara. Telefon 19-91. D. u. 6-7 óra között. (4700)

Hatschek-ügynökség

Arad, Bul. Carol 17 (volt 46)

Telefon 16-95

Árak ezrekben:

4000: Hotel Centralnál üzletház. — 3000: Főter mellett luxusház. — 2500: belvárosi, emeletes, 14 lakás, nagy kert, jó jövedelem. — 2200: állomásnál, 14 komplett lakás, nagy kert. — 1500: Luther-templom táján 3, 2 és 1 szobás lakások, parkett, fürdőszoba. — 1060: Kórháznál 2x3 szobás komplett lakás, raktárak, nagy kert. — 950: Primaria táján 2 lakások, fürdőszobákkal. — 900: III. kerületben emeletes új 3 szobás, parkett, fürdőszoba, több kis lakás, nagy kert. — 800: Belvárosban bérház, nagy front, 6 lakás, közművek, jó hozam. — 790: Szinház táján 3, 2 és 1 szobás, fürdőszobás lakások. — 780: Belvárosban, ténre néző ingatlan, telekárban. — 600: III. kerületben 1x3 szobás, fürdőszobás kis lakás, nagy kert. — 550: Kórháznál 3 szobás, fürdőszobás, külön kis lakás, kert. — 525: Főúti félemeletes sarokház. — 400: Mures-parti emeletes villa. — 350: Belváros 2 lakások. — 300: II. kerületben 1x2. Gyermekórháznál magánház. — 110: 1x1 szobás komplett lakással. — 200: Perneavai 2 lakások. — Földek, telkek szállók, csereingatlanok minden árfokozatban. 773

45 holdas gazdaság tanyával, tekerős egyének felesbe kiadó. Cim a timisoarai kiadóban. (1953)

Elveszett Aradon, a korzó oldalán Német textilüzlettől a Minorita-templomig, egy női arany karóra. Becsületes megtaláló ezer lei jutalom ellenében adja le Rudolf Mossehoz, Arad, Strada Eminescu 8 szám. (3067)

Pincehelyiség, száraz, betonozott, raktárnak, stb. kiadó. Arad, Piata Avram Iancu 7. (3063)

Pályázat

A fibisi rom. kat. magyar iskolaszék pályázatot hirdet

egyénenős osztallos iskolához
Okleveles és román vizsgával bíró tanítók, esetleg tanítónők pályázata tukat 1. évi augusztus 20-ig küldjék el Parohia rom. cat. Masloc, Jud. Timis-Torontal címre. Az állás szeptember 1-én töltendő be. Fizetés az egyházmegyei táblázat szerint.

Fibisi rom. kat. magyar iskolaszék

PÁLYÁZATI HIRDETÉS

Az aiudi református Bethlen Kollegium előjárósága a tanítóképző intézetének az 1941-42. iskolai évre a következő helyettes tanári állásokra hirdet pályázatot:

1.) egy román főszakos; 2.) egy francia-román szakos; 3.) egy francia-német szakos és 4.) egy gazdaságtani szakosportu állásra.

A pályázóknak legalább licenca vizsgával és pedagógiai szeminárium végzettséggel kell rendelkezniük. A gazdaságtani tanszékre pályázóknak gazdasági akadémiai vagy legalább is felsőoktatási iskolai végzettséggel kell igazolniuk. Az alkalmazandó tanárok kötelesegeit a fennálló egyházi és állami rendszabályok írják elő, fizetésük a romániai erdélyi református egyházkerületben érvényes mindenkor fizetés lesz.

Az intézettel kapcsolatos internátusba pályázatot hirdetünk három internatusi segédügyelői állásra. Ezekre abszolváltn tanárjelöltek vagy teológusok pályázhatnak. Kötelességüket a családi nevelési rendszer szerint készített internatusi szabályzat állapítja meg, fizetésük havi 2000 lei (tizenkét hónapra számítva) és teljes ellátás (lakás, fűtés, világítás és a felügyelet tényleges tartamára a tanulókéval teljesen azonos koszt.).

Fenti állásokra első sorban református vallású és a szükséges tanulmányokkal rendelkező férfiak pályázhatnak. A pályázók születésére, állampolgárságára, tanulmányi és eddigi szolgálati állapotára vonatkozó okmányokon kívül be kell terjeszteniük a katonai helyzetüket igazoló okmányt is. Pályázati határidő az évi augusztus 10-ike, mely időig a szükséges okmányokkal felszerelt kérések a Bethlen Kollegium tanítóképző intézetének igazgatóságához nyújthatók be. Új pályázóknak tanácsos a személyes bemutatkozás.

Aiud 1941. július 14.

Csefő Sándor, igazgató.